

LAUSUNTO: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista VN/19534/2022

Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto SHKL kiittää maa- ja metsätalousministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista. Esitys liittyy hallituksen esitykseen laiksi arpajaislain muuttamisesta.

Kyseessä on hevosalan ja raviurheilun kannalta merkittävä lainsäädäntö. Ala koki suuren muutoksen vuonna 2017, kun rahapelaaminen keskitettiin kokonaan valtion omistamalle vedonlyöntiyhtiölle, joka sai ainoana toimijana luvan harjoittaa vedonlyöntiä Suomessa. Hevosalalta poistui tuolloin oikeus toimeenpanna rahapelejä. Hevosurheilun toiminnan varmistamiseksi arpajaislakiin otettiin säännös, jonka mukaisesti Veikkauksen tuotosta 4 prosenttia käytetään hevosurheilun ja hevoskasvatuksen edistämiseen.

Tämä on alan kannalta äärimmäisen tärkeä. Ilman tukea hevosala ei kykenisi tekemään tarvittavia investointeja tai edes kattamaan toimintakustannuksiaan. Näin siitä huolimatta, että hevosala tuottaa merkittävästi sekä taloudellista että henkistä hyvinvointia. Hippoksen arvion mukaan totopelien pelikatteen kautta ala tuottaa valtiolle 60 miljoonaa euroa vuodessa, ja esimerkiksi pelkästään ravihevosten valmennustoiminnan arvonlisäverot 30-40 miljoonan euron verotulot. Hevossektori työllistää 15 000 ihmistä, joista ison osan maaseutumaisilla alueilla. Näin ollen hevosalan merkittävyyden nähden maa- ja metsätalousministeriön kautta hevosalalle vuosittain tuloutettu 40 miljoonaa euroa ei ole ainakaan liiallinen summa.

Lakiluonnoksessa ministeriö toteaa, ettei esitysehdotuksella arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia nykyisten, Veikkaus Oy:n tuotoista hevoskasvatuksen ja hevosurheiluun myönnettävien avustusten avustuksen saajiin. Lain mukaan avustuksia voitaisiin myöntää samoille avustuksensaajatahoille ja samoihin käyttötarkoituksiin kuin nykyisinkin.

SHKL korostaa, että kaikkein olennaisinta muutoksessa on varmistaa rahoituksen riittävyys, pitkäjänteisyys ja kustannustason nousun huomioiminen. Tällä on iso merkitys hevosenomistajille ja -kasvattajille. Hevosen hankinta on suuri sitoumus vuosiksi eteenpäin. Vastuullista, laadukasta hevosenomistajuutta ja -kasvatusta voidaan parhaiten tukea luomalla ennustettavaa ja kannustavaa taloudellista toimintaympäristöä.

Erityisen suuri merkitys kestäväällä hevostalouden tuella on suomenhevosen tulevaisuudelle. SHKL muistuttaa, että suomenhevonen on oma kansallisrotumme, jota meidän suomalaisten tulee erityisesti vaalia, ja tukea sen aktiivista ja laadukasta kasvatustoimintaa. Suomenhevoscanta on pudonnut hälyttävästi vain 19 000 hevoseen, kun parhaimmillaan rodun edustajia on ollut puoli miljoonaa. Raviurheilulla

on suomenhevosen säilymiselle ja tulevaisuudelle aivan keskeinen merkitys. Tämä tulee rahoituksen tasossa ja suuntaamisessa huomioida.

Merkittävästi kohonneet energia- ja rehukustannukset vaikuttavat hevosalan toimintaedellytyksiin nyt rajusti. SHKL esittää, että uuteen rahoitusmalliin sisällytetään kustannustason nousun huomioivat indeksikorotukset.

Uusi rahoitusmalli muuttaisi myös Suomen Hippoksen asemaa päätöksenteossa. Arpajaislain mukaisesti Hippos on tehnyt vuosittain jakoesityksen maa- ja metsätalousministeriölle. Vaikka rahoituspohja muuttuu 1.1.2024 alkaen valtion yleisiin budjettivaroihin, SHKL katsoo että maa- ja metsätalousministeriön tulisi hyödyntää Hippoksen asiantuntemusta myös jatkossa ja pyytää siltä ehdotusta avustuksen kohdentamisesta.

Henna Virkkunen
puheenjohtaja

Mitja Nummenmaa
toiminnanjohtaja